

Täysistunto

Perjantai 22.10.2021 klo 13.00—13.27

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.27.

Puhetta johti ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne (13.00—13.27).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 21.10.2021 antanut hallituksen esitykset HE 178-202/2021 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 501, 503, 507, 508, 509, 512-514, 516, 518, 519, 522, 524, 526, 527, 529/2021 vp.

3. Välikysymys maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta

Välikysymys VK 4/2021 vp

Pöytäkirjan liite Epäluottamusehdotukset 20.10.2021 Liite 3A

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt tehdään päätös edustaja Riikka Purran ym. välikysymyksestä maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta. Keskustelu asiasta päättyi 20.10.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa ovat Riikka Purra Ville Tavion kannattamana, Heikki Vestman Janne Sankelon kannattamana ja Sari Tanus Sari Essayahin kannattamana tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensin äänestetään Sari Tanuksen ehdotuksesta Heikki Vestmanin ehdotusta vastaan ja sen jälkeen voittaneesta Riikka Purran ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Heikki Vestmanin ehdotus ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 149, ei 6; poissa 44 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Heikki Vestmanin ehdotuksen.

2) Riikka Purran ehdotus ”jaa”, Heikki Vestmanin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 35, tyhjiä 1; poissa 47 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Riikka Purran ehdotuksen.

3) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Riikka Purran ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 68; poissa 42 (äänestys 3).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä ratalain 24 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 138/2021 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 20/2021 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Avaan keskustelun. Pyydän samalla, että tässä salissa hiljennytään kuuntelemaan keskustelua ja muut keskustelut käydään salin ulkopuolella. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä. [Hälinää — Ben Zyskiewicz: Hiljaa, ja kuuntelemaan Heinosta nyt!]

Keskustelu

13.04 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Tässä on kyse hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä. Tämä koskee siis Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä tieinfran turvallisuuden hallinnasta. Tämähän on aikanaan koskenut TEN-T-verkostoa, jota on vajaat 5 200 kilometriä, ja nyt tätä laajennetaan koskemaan myös vähän laajemmin suomalaista tieverkkoa. Valiokunta myös kiinnittää hyvällä tavalla huolta ja huomiota liikenneturvallisuusstrategiaan turvallisuuden parantamiseksi ja liikenneonnettomuuksien ehkäisemiseksi.

En malta olla nostamatta esille sitä huolta, että tämän verkoston lisäksi meillä on maassa erittäin laaja maantieverkosto, joka on kilometreiltään vielä paljon laajempi, mutta sillä on vahva yhteys näihin pääverkkoihin, ja näiden teiden kunto, arvoisa puhemies, on tänäkin

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

vuonna vain heikentynyt. Niiden tieturvallisuus, liikenneturvallisuus ei ole parantunut, kun asfaltointimäärät leikattiin tälle vuodelle viime vuoden yli 4 000 kilometristä tämän vuoden noin 2 500 kilometriin. 700 kilometriä uutta huonokuntoista asfalttietä syntyi Marinin hallituksen päätöksen myötä tänäkin vuonna, ja tämä ei, arvoisa puhemies, vie tätä kehitystä siihen suuntaan, mitä tässä EU-direktiivissäkin tavoitellaan, eli liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Sitten ihan oma juttunsa on se, mitä me teemme näillä teillä, jos suomalaisilla ei ole varaa näillä teillä ajaa. Tällä viikolla Pentti Kuvaja tuumaili tankatessaan menovettä 13 vuotta vanhaan autoonsa Kallislahden Teboililla Savonlinnassa: ”Tästä ne vihreät nauttivat ja me maalaiset kärsimme.” Tuo bensiini maksoi 1 euro 95 senttiä eli lähes 2 euroa. Jakeluaseman yrittäjä totesi: ”Mutta minkäs sille mahtaa, ei täällä maaseudulla pääse mihinkään ilman autoa.”

Arvoisa Marinin hallitus, hyvät keskustalaiset, tässä kertaantuvat nyt ne teidän tekemäne massiivisen suuret polttoaineveron korotukset. Eli nyt teiden kuntoa halutaan laittaa kuntoon ainakin EU:n taholta. Hallituksen toimet ovat toisenlaisia, ja samaan aikaan liikumisesta tiellä tehdään bensa- ja dieselin veronkorotuksilla erittäin kallista. [Mikko Savola: Taitaa olla maailmanmarkkinahinta kuitenkin!] — Edustaja Savola nostaa esille, että taitaa olla maailmanmarkkinahinta. Kyllä, se on totta, että maailmanmarkkinahinta tässä näkyy, [Puhemies koputtaa] mutta ne teidän veronkorotukset tekevät...

Tulen, puhemies, hetkeksi sinne. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle — Ben Zyskowiec Mikko Savolalle: Katso nyt, mitä sinä aikaansait! — Naurua — Välihuutoja]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Koko iltapäivä aikaa.

Arvoisa herra puhemies! Edustaja Savola totesi, että kyse on maailmanmarkkinahinnasta. Kyllä, totta kai se vaikuttaa siihen, mutta samaan te, edustaja Savola, vetositte silloin, kun te teitte vuonna 2020 koko 2000-luvun suurimman korotuksen bensa- ja dieselveroon. Silloin te totesitte, että maailmanmarkkinahinta on niin edullinen, että nyt voidaan tehdä tällainen ennätysasuuri korotus, että se ei haittaisi ihmisten arkea. No, teettekö te nyt sitten vastaavan veronalennuksen, kun maailmanmarkkinahinta on näin korkea, että 2 euroa maksaa polttoainelitra? Ja, arvoisa edustaja Savola, tuo omaa autoaan tankannut henkilö on voinut joskus ehkä tukeakin keskustaa, mutta ei muuten enää tämän politiikan jälkeen tue. [Jussi Saramo: Te korotitte kolme kertaa bensaveroa, enemmän kuin kukaan!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Guzenina, olkaa hyvä.

13.08 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! Vaikka täällä perjantain kunniaksi tunteet nyt kuumenevat, on tärkeää, että keskitytään tähän itse asiaan. Tässä mitä suurimmissa määrin on kyse liikenneturvallisuudesta, ja se, millä tavalla liikenne- ja viestintävaliokunta on lausunut tähän asiaan ja korostanut nimenomaan tätä liikenneturvallisuuden tärkeyttä ja sitä, että meillä edelleen on tämän asian osalta paljon korjattavaa Suomenmaassa, on aivan erityisen tärkeä asia.

Nythän meillä Suomessa on valmisteilla liikenne- ja viestintäministeriössä liikenneturvallisuusstrategia, joka korostaa myöskin sitä, miten tärkeää on myöskin jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden huomioiminen silloin, kun puhutaan liikenneturvallisuudesta. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla — sanon hyvän esimerkin — Espoon ja Klaukkalan välissä on pie-

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

ni tienpätäkä, jota ovat pienet koululaiset käyttäneet ja joka on aivan äärettömän turvaton ollut pitkän aikaa. Nyt saimme siihen valtiolta rahoitusta, jotta voidaan rakentaa kevyen liikenteen väylä. [Pauli Kiurun välihuuto — Timo Heinosen välihuuto]

Nämä tämäntyyppiset tiet, joilla pienet koululaiset päivittäin joutuvat kulkemaan, ovat hyvin pahoja vaaranpaikkoja. Siksi toivoisin, että meillä olisi yhteistä tahtoa myöskin täällä salissa ja että sen sijaan, että täällä nälvitään toinen toistaan ja irvaillaan näillä asioilla, ihan vakavasti, mikä puolue tahansa sitten onkaan vuorollaan hallituksessa, näitä asioita vietäisiin johdonmukaisesti eteenpäin.

Ihmettelen kovasti, kun täällä nyt edustaja Heinonen alkoi irvailemaan, että tässä olisi jotenkin kyse siitä, että Espoo ei ole hoitanut asioita. Silloin kun kyse on valtion tiestä, niin valtion teiden rahoitus tulee valtiolta, ja nyt voisin kysyä, minkä vuoksi kokoomus, kun on ollut hallituksessa niin monen monta kautta, ei ole näihin Espoon läpi kulkeviin valtion teihin kiinnittänyt huomiota. Siellä on esimerkiksi Velskolan kulmilla, kun lähdetään Kalajärveltä Vihtin suuntaan kulkemaan, Vihtintiellä jatkuvasti paikkoja, joissa on vaaratilanteita. Nyt vihdoinkin tämän hallituksen aikana tähän on ruvettu kiinnittämään huomiota, mutta näiden rakentaminen ei tapahdu yhdessä yössä.

Siksi toivoisin, että vakavasti kiinnitettäisiin kaikki tähän huomiota ja tehtäisiin johdonmukaisesti töitä sen eteen tietenkin hallitustasolla mutta myöskin täällä eduskunnassa, että näitä laiminlyöntejä ei olisi ja meidän pienet koululaiset ja muut, vaikkapa pyöräilijät, jotka harrastukseen näitä teitä käyttävät, tekevät pitkiä lenkkejä — upeita maisemia on siellä teiden varsilla — [Puhemies koputtaa] saisivat myöskin turvassa kulkea.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Edustaja Savola, olkaa hyvä.

13.11 Mikko Savola kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Heinonen kun nyt niin haastoi, niin hänelle totean vain sen, mikä on itsestäänselvyyskin, että taitaa olla kokoomus ollut melko useassa hallituksessa, joka polttoaineveroa on tässä maassa korottanut. Oikeastaan voisin kysyä: lupaatteko te nyt, että jos te seuraavalla hallituskaudella hallituspuolue olette, niin te tullette alentamaan tätä veroa radikaalisti? Tähän varmaan saamme vastauksen.

Mutta tähän itse asiaan:

Pääverkko ja pääliikenneyhteydet, mihinkä tämäkin mietintö viittaa, hyvin vahvasti Suomessa käsittävät infrahankkeita ja tieverkkoa pääkaupunkiseudun ja maakuntien välillä. Se on tietysti aivan oleellista, että pääkaupunkiseudun ja maakuntien väliset liikenneyhteydet toimivat, ne ovat kunnossa, mutta se ei saa poissulkea sitä, mitä muita yhteyksiä meillä tässä maassa on. Ja haluan muistuttaa poikittaisyhteyksien tärkeydestä tässä maassa.

Toimin puheenjohtajana Vaasa—Seinäjäki—Jyväskylä-liikennekäytävän kehittämisryhmässä, joka koostuu kolmen maakunnan eli Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Suomen alueiden maakuntaliittojen ja siellä olevien sidosryhmien ja kuntien edustuksesta. Tässä kehittämisryhmässä on kaksikin eri selvitystä menossa. On käynnissä maakuntaliittojen oma kokonaistarveselvitys, sekä myöskin Keski-Suomen elylle on myönnetty määräraha selvitykseen Alavuden ja Jyväskylän välisistä pullonkauloista. Nämä selvitystyöt tässä nyt joulukuussa etenevät.

Tämä poikittaisliikenneyhteys on vain pieni kokonaisuus suuressa mittakaavassa, kun puhutaan aina Norjan Trondheimista Venäjän rajalle olevista yhteyksistä, Trondheim—Uumaja—Vaasa—Seinäjäki—Jyväskylä ja niin edelleen Itä-Suomeen saakka. Tämä mei-

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

dän pitää muistaa sekä meidän päätöksissä, kun uusista infrahankkeista päätetään, että myöskin kokonaisselvityksissä ja -yhteyksissä. Tähän on muun muassa EU-rahaa käytetty reilut kuusi vuotta sitten olleessa hankkeessa, Midnordic Green Transport Corridor -hankkeessa, Keskipohjolan vihreä kuljetuskäytävä -hankkeessa. Se toi vastauksia nimenomaan niihin pullonkauloihin, jotka täytyy korjata, ja niitä nimenomaan löytyy sieltä Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan välisestä oikaisusta Myllymäki—Multia ja myöskin rataosuudelta, jonne tulevana vuosina täytyy ehdottomasti saada myöskin sähköistys.

Nämä ovat pitkiä hankkeita, ja ne liittyvät osaltaan siihen, että myöskin pääverkolla [Puhemies koputtaa] on käyttöä ja yhteydet tänne pääkaupunkiseudulle toimivat.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

13.15 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Jokainen edustaja täällä varmasti osaa nimetä lukuisia infrahankkeita, mihin tarvitsisi rahoitusta. Valitettavasti resurssit ovat rajalliset, ja sen vuoksi tässä yhteydessä on hyvä muistuttaa, että teitäkin koskettaa tietty hierarkisuus.

Ylipäätään eduskunta on yleensä suhtautunut kansainvälisiin velvoitteisiin hyvin in-tohimoisesti. Jos Euroopan unionista on jotakin vaadittu tai edes suositeltu, me olemme olleet ensimmäisenä sen toteuttamassa. Kuitenkin on niin, että tämä TEN-T-ydinverkko on yksi tällainen. Sen pitäisi olla kunnossa vuoteen 2030 mennessä, siis yhtenäinen palvelu-taso jokaisessa jäsenmaassa tulee saavuttaa vuoteen 2030 mennessä.

Tämä TEN-T-ydinverkkokäytävä, siis käytännössä Skandinavian ja Välimeren välillä, on äärimmäisen tärkeä, ja kun täällä otetaan esiin erilaisia muita yhteyksiä, niin on oikeasti muistettava, että meillä ovat tällaiset perusasiatkin hoitamatta. Tällä TEN-T-ydinverkolla sijaitsee esimerkiksi E18-tie, jonka nelikaistaistaminen on aloitettu 2017 Kaarinan kohdal-ta, Kausela—Kirismäki ensin ja sittemmin Raision keskustaan asti. Kuten todettua, EU-velvoitteidenkin perusteella näiden pitäisi olla kunnossa 2030. Kun tässä on aikamoinen homma vielä jäljellä, että täytämme TEN-T-ydinverkon velvoitteet, niin siinä suhteessa myös liikennejaostossa olevat edustajat voisivat olla aktiivisia ja kartalla tässä asiassa. Tä-hän olisi hyvä saada rahoitus joko ensi vuoden budjettiin tai lisätalousarvioon, niin että tämä E18:n Turun kehätien Raision kohdan perustaminen pystytään aloittamaan. Nimit-täin ellei tätä aloiteta viimeistään 2023, epäilen, ettei tätä 2030-velvoitetta tulla täyttämään.

Tämä TEN-T-ydinverkon käytävään tässä kohdassa on myös Suomen tavaraliikenteen kannalta aivan keskeinen yhteys. Tämä on hyvä muistaa aina, kun itse kukin meistä puhuu myös muista tiehankkeista, että näitä aivan keskeisimpiä ja tärkeimpiä yhteyksiä me ei unohdetaisi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Totean, että meillä on noin 10 minuuttia aikaa, ennen kuin suuren valiokunnan kokous alkaa, ja täällä on nyt tällä hetkel-lä viisi puheenvuoropyyntöä. Kokous jatkuu sitten, en ihan tarkkaan vielä osaa sanoa, mil-loin, suuren valiokunnan kokouksen päättymisen jälkeen. — Edustaja Heinonen.

13.18 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! En kauaa pitkitä, mutta en voi olla kom-mentoimatta edustaja Maria Guzeninan puheenvuoroa. Kun tuossa omassa puheenvuoros-sani siteerasin Pentti Kuvajaa, joka kertoi tankatessaan menovettä 13 vuotta vanhaan au-toonsa Kallislahden Teboililla Savonlinnassa, että ”tästä ne vihreät nauttivat ja me maalai-

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

set kärsimme”, ja kun samasta jutusta lainasin muutaman muunkin, niin edustaja Guzenina totesi, että irvailin jollain tavalla hallitukselle. Kyllä nämä, edustaja Guzenina — joka nyt joutui valitettavasti istunnosta jo poistumaan — ovat ihan arjesta nousseita huolia. Eli nämä ihmiset ovat aidosti huolissaan siitä, että kun bensalitra maksaa 2 euroa, niin se on jo lähellä kipurajaa.

Tämä yrittäjä muuten tässä uutisessa toteaa myös: ”On hirveän vaikea sanoa, kumpi bensiniikauppaan on vaikuttanut enemmän, korona vai hinnankorotukset. Mutta on siltäkin merkitystä, jos tankillisen sai ennen 80 eurolla ja sama maksaa nyt 120 euroa. Ainakin se on lisännyt polttoainevarkauksia.” Näin totesi tuossa Launo Päivätien kirjoittamassa uutisessa tuo polttoaineyrittäjä.

Tämä itse asia on hyvä, se, että liikenneturvallisuuteen panostetaan ja pidetään huolta meidän tieverkosta, mutta halusin laajentaa tätä keskustelua nimenomaan sen takia, mikä tässä edellisessäkin puheenvuorossa tuli esille, että meidän kuljetusalalle on merkittävä tämä pääverkko mutta myös ne hiussuonet, jotka ovat niitä pienempiä valtion teitä mutta myös yksityisteitä, ja niidenkin kunnosta pitäisi pystyä pitämään parempaa huolta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

13.19 Ben Zyskowicz kok: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Edustaja Guzenina vaati selitystä siihen, miksi silloin, kun kokoomus oli hallituksessa, ei valtio panostanut rahaa näihin tärkeisiin Espoon liikennehankkeisiin. Pyrin tähän vastaamaan, kun varmasti olen silloinkin täällä ollut. Toisin kuin nykyisen hallituksen aikana, silloin kun kokoomus on ollut hallituksessa, raha ei ole kasvanut puussa. Olemme silloin joutuneet asettamaan asioita tärkeysjärjestykseen emmekä ole voineet kaikkeen hyvään tarkoitukseen laittaa lisää rahaa. Nykyisen hallituksen aikana tilanne näyttää olevan toinen, koska aina voidaan ottaa lisää velkaa. Silloin olemme joutuneet priorisoimaan kansalaisten hyvinvointiin, peruspalveluihin ja moniin muihin asioihin liittyviä menokohteita emmekä ole voineet näihin Espoon sinänsä tärkeisiin hankkeisiin laittaa rahaa.

Silloin, kun kokoomus on ollut hallituksessa, on aina myös tiedetty, että jos johonkin laitetaan lisää voimavaroja, valtion rahoja, niin se on jostakin muualta pois. Tällä hetkellä ainakin sosiaalidemokraatit hallituksessa näyttävät luulevan, että esimerkiksi 80 miljoonaa euroa voidaan laittaa sinänsä hyviin kohteisiin mutta se ei onneksi ole mistään muualta pois, ja puolet sosiaalidemokraattien eduskuntaryhmästä luulee, että esimerkiksi työeläkeitä voidaan korottaa noin miljardilla vuodessa ja sekään ei ole mistään pois, ei ainakaan tulevien sukupolvien eläkesaamisista tai eläkemaksuista. On pakko kysyä, missäköhän tämä tällainen taikaseinä on, paljonkohan siellä on rahaa jäljellä ja mihinkä tällainen ajattelu viime kädessä johtaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Koponen, Ari, olkaa hyvä.

13.22 Ari Koponen ps: Arvoisa puhemies! Teollisuus Suomessa kulkee kumipyörillä. Suomi on yli 1 000 kilometriä päämarkkinasta, emmekä voi antaa yhtään etulyöntiasemaa muille maille tässä asiassa, joten tiestön kunto on erittäin merkittävä asia meille, ja tähän tulee panostaa. Sama pätee myös polttoaineiden matalampiin hintoihin.

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

13.22 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! On älyttömän tärkeää panostaa tietön kuntoon. Jos miettii näitä polttoaineiden korotuksia, niin ne ovat kyllä olleet aika harmillisia. Toivoisin, että ne peruttaisiin. Ja tämä ilmastoasiakin: kun mietitään, että ajatellaan ilmastoa, niin esimerkiksi kun suomalainen hylkää autonsa ja ostaa uudemman ja hienomman auton, se entinen todennäköisesti jatkaa elämää jossain Afrikassa. Ihan sama ilmasto siellä Afrikassakin on, eli vähän kohtuullisuutta pitäisi olla aina kaikessa.

Itä-Suomen puolelta harmittelen, että sinne on vähän tullut rahoituksia näihin isompiin tiehankkeisiin, ja poikittaisliikenne pitäisi Suomessa olla myös, koska eteläsuuntaan ja pohjoissuuntaan on enemmänkin teitä, mutta poikittaisliikenne ei pelaa. Tässä vastikään ajelin autolla ja huomasin rekan, jossa sanottiin, että tässä menee kotimaista energiaa. Eihän siinä mitään, sehän lämmitti mieltä, että kotimaista energiaa siinä menee. No, mieltä ei sitten lämmittänytäkään, kun huomasin, että tämä rekka olikin venäläisessä rekisterissä. Se kertoo sen, että Suomen kilpailukyky on vaarantunut. Kun työt ja ajot menevät tuonne Venäjän puolelle, niin ei se oikein hyvältä näytä.

Kyllä täytyy myös huomioida tiestössä semmoinen asia, että kun katsotaan näitä, missä on liikennettä paljon, niin Etelä-Suomessa on paljon liikennettä, on ok näin, mutta Itä-Suomessa muuten liikkuu isoa kalustoa. Eli otetaanko tarpeeksi huomioon, että siellä liikkuu isoa kalustoa? Totta kai se vaatii kunnollista tietä myös isolle kalustolle. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Juuso, olkaa hyvä.

13.24 Kaisa Juuso ps: Arvoisa puhemies! Suomessa maantiefra on romahtamisen partaalla. Siitä on säästetty, en tiedä, kuinka monta kymmentä vuotta putkeen, ja kyllä nuo maantiet tuolla Lapissa ja sivukylillä ovat aivan järkyttävässä kunnossa, myöskin valtatiet. Mainitsen nyt tässä sen, mikä on mietinnössäkin mainittu, eli valtatie 21, mikä menee Tornioista Kilpisjärvelle. Siellä on sellaisia kapeita pätkiä, mitkä ovat erittäin huonossa kunnossa ja mutkaisia, ja se rekkaliikenne, mikä siitä kulkee Norjaan ja sieltä takaisin, on aivan valtavaa, ja suuri osa näistä on ulkomaisia rekkoja. Joka talvi sieltä useita rekkoja suistuu tieltä ja tukkii sen tien, kiertoväyliä ei ole, ja siellä muut odottavat sitten monta tuntia, että saataisiin nämä rekat, mitkä ovat kaatuneet, pois tukkimasta niitä teitä. Tämä on erittäin vaarallista ajatellen myöskin sitä, että jos siellä joku tarvitsee äkillistä sairaanhoitoa, niin eivät sinne ambulanssit ihan noin vain pääse. Tässä on tällaisia pullonkauloja. Siellä on semmoinen 150 kilometrin pätkä, mikä pitäisi ehdottomasti saada kuntoon, mutta siihen tarvitaan määrärahoja semmoinen 70 miljoonaa ainakin.

Viime keväänä kiersin Itä-Lappia. Itä-Lapissa on 3 000 kilometriä sorateitä, päällystämätöntä soratietä. Ne soratiet olivat niin huonossa kunnossa keväällä, että niitä ei pystynyt siis kulkemaan, lapset eivät päässeet kouluun. Eräs maitotilallinen kertoi, että maitoauto ei suostu hakemaan häneltä niitä maitoja, koska pelkää juuttuvansa siihen tielle. Onhan tämä nyt aivan karseaa, että meidän tiestö on tällaisessa kunnossa.

Kun menen omaan kotiini Torniossa, niin siellä pölykapselit paukkuvat. Olen 16 vuotta odottanut, että se tie korjattaisiin. Mitään ei ole tapahtunut, vain paikkaa paikan päälle. Pölykapseleita ostelen semmoiset neljä paria vuodessa, jos haluan pitää auton siistin näköisenä.

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

Tämä on aivan järkyttävää, miten tästä infrausta on oikeasti Suomessa säästetty, aivan hävettävää. Kyllä tähän nyt pitäisi jostakin löytyä rahaa. Kyllä sitä rahaa löytyy muihinkin kohteisiin, jotka minusta eivät ole ihan niin tärkeitä. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 138/2021 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työsopimuslain 3 luvun 5 §:n ja merityösopimuslain 4 luvun 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 222/2020 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 14/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhdenvertaisuusvaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 123/2021 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 13/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 3 §:n ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 304 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 157/2021 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 22/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Punkaharjun luonnonsuojelualueen rajauksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 130/2021 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 8/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 123/2021 vp

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa sekä vankeuslain ja eräiden muiden seuraamusten täytäntöönpanosta annettujen lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 246/2020 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 13/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahankeräyslain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 124/2021 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 13/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 26.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

11. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 26.10.2021 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.27.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen